

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló« a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:

Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:

BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent-István-tér 1.

Egyes számok kaphatók: Rotter L., Weisz H. és Krausz V. tőzsdéjében.

Antiszemitizmus.

Mi az antiszemitizmus? Zsidóüldözés. Bartha Miklós imigy definiálta.

Nyugodt lélekkel, tiszta lelkiismerettel mondhatjuk, hogy ha az antiszemitizmust ilyen értelemben vesszük, se nem voltunk, se nem vagyunk antiszemita. Nem üldöztünk és nem is akarunk üldöztetni senkit a vallásért, mert többre becsülünk egy meg nem keresztelt embert, a ki vallását szereti és annak épszerű elveit megtartja, mint száz más olyant, a ki kereszténynek vallja ugyan magát, de megkeresztelt voltát minden cselekedete meghazudtolja.

Sokatkat találtunk a zsidók között, a kik tiszteletet és becsülést érdemelnek s ezeket éppen nem akarjuk felelőssé tenni azokért az üzemekért, a melyeket a zsidók közül oly sokan a társadalom ellen elkövetnek.

Akárhogy vesszük is a dolgot, a mi társadalmunk ma még kereszténynek érzi magát. Keresztény alapokon áll. Magyarország épületének homlokzatáról nem veti ugyan szerte sugarait a kereszt ragyogása, de születését, nevelését — ha féktelenkedő kamaszkorba kerül is — nem tagadhatja meg. És ne csodálja senki, ha ez a keresztény alapon álló társadalom nem lesz érzéktelen azok ellen a támadások ellen, a melyek éppen az ő keresztény

volta ellen történnek: a keresztény lakosság erkölcsi és anyagi existenciája ellen, valamint a keresztény szellem gyökeres kipusztítására.

Ma a közvélemény organumai, a hírlapok csekély kivétellel mind zsidó kezekbe kerültek. Ha itt ott a szerkesztőségekben egy keresztény megakadt jóformán azért történt, hogy paradézsanak vele, ha alkalomadtán szükség van, akkor vele álljanak elő, mint úttörőjével. A többi nem keresztény. Ez nem volna baj, ha azt a nemes célt, a mely a hírlapírás terén rájuk háránik becsületesen teljesíteni kívánánk. De sajnos! ugy szokott történni, hogy csak azzal azonosítják magukat, ami a zsidó szellemmel, az általános zsidó érdekek megegyezik, a mi ellenük szól, azt irtják, a rágalmak piszkával kenik be, vagy agyonhallgatják. Ugy tűnik fel, mintha ezt az országot bérbe vették volna, mintha művelését csupán a maguk céljaira vették volna üzembe. Azt természetesen benne, a mit ők akarnak és azt pusztítják ki, a mi az ő üzemerveikkel ellenkezik.

Dreyfusért lázba estek. Egy se látta a titkos katonai okiratokat, de kimondták, hogy ártatlan s ezt sirták egész addig, a mikor a megbódult közvélemény utánuk zúgta: ártatlan. Kivítették, hogy Dreyfust

hazahozzák s újra itélkezzenek felette. Itélkeztek, elítélték. Rámondták a bíróságra, hogy gazlelkű s az írásaikból táplálkozó olvasó közönség rázúgta, hogy: gazlelkű. De mondja meg bárki: Mi köze a magyar közvéleménynek egy francia katona ügyéhez? Miért fontosabb az minden magyar közügynél?

A romániai zsidókat kitessékelték. A kis leány nem sirt olyan keservesen a Balaton partján, mint a hogy a mi újságlapjaink keseregtek a romániaiak baján. Ha magunknak nem volnának nagyobb bajaink, azt mondanánk viseljük szívünkben a másét. De itthon sülyedünk és hogy mégis egy másik ország sülyedő hajójának patkányaiért essünk kétségbe, annak se okát, se észszerűségét nem látjuk.

Ellenben. Pusztul a mi népünk, a keresztény magyar faj. A felső magyar részekből 20 - 30 ezer ember hagyja el évenként az országot. Becsületes, igazlelkű fiatalok a honnak. Vérrrel, kézzel szolgáltak, de tovább nem bírják az igát. Erdély székelyei elnyomorodva mennek Amerikába Romániába kenyérért. A Dunántúlt, sőt magát a dús Alföldet is megérintették a népvándorlás hullámai. Olvastál-e nyájas olvasó az ő keserűségükről, az ő szívük szorongásairól? Nem. Gyűjtötték-e nekik? Dehogy! Pedig ezek magyarok s azok a

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZAJA.

A zárda kézimunka-kiállítása.

A közfelfogás szerint művész és politikus körülbelül a legbeterogénebb két fajta ember, a kit elképzelni lehet. A művész csupa szív és fantázia, a politikus csupa hideg számítás. Sokan a művészt csak mint valami hosszú hajzatu, fésületlen különcöt tudják elképzelni; a politikust pedig mint valami kiaszott lelkű szörnyet, a ki annál jelesebb, minél tökéletesebben tudott magából kioltni minden jobb érzést és minél biztosabban tud másokat rászédni. Ezek a felfogások bizonyára karrikaturák, de végre a karrikatura is tartalmaz valami igazságot, sőt lényegében nem más, mint ennek az igazságnak egy-oldalú tulzása.

E közfelfogásbeli két alakkal szembe állítunk egy harmadikat. Nem karrikatura, nem torzalak: ez a lemondás földi anygala. És mégis művész és politikus egy személyben. Művész a maga legtökéletesebb formájában, mert munkája hatalmas és bámulatba ejtő, szép és kedves, finom és gondos, magán hordozza a szeretet körültekintő figyelmét, a művészi szív melegét, a lélek fantáziáját. És ott van mindezek mellett a hideg számítás, az akaraterő vas korlátozása, a

szépben a hasznos megnyilatkozása, a kedves vonás mellett a szükséges és nehéz munka olyan alkalmazása, mely csak edzett léleknek lehet tulajdona.

Ha bevezetem olvasóimat a paulai szent Vinczéről nevezett apácák zárdjába, a »Ferencz József« nőnevelő intézetbe s bemutatom azt a három termet, a melyet gazdagon megtölt a növények kézimunkája: keresni fogják a szebbnél-szebb munkák káprázatos szimpompájában azt a dirigáló kezét, melynek hatalmas munkája ez a sok, kisebb-nagyobb művészi alkotás. Keresik a művészt s politikust egy személyben, mert hisz sem egyik, sem másik külön-külön ily emberfeletti munkára nem képes. Kutató tekinteted megtalálja: a lemondás földi anygálát, ki szerényen visszavonulva az élet örömeitől Istennek szolgál, tanít és nevel, oktátja a nemzet reményteljes ifjúságát, feláldozza Istenért az emberiségnek önmagát szívvel, lelkével, minden tehetségével, fizikumának teljes szorgalmával.

Minderre szüksége van az oktatónak, ha már a bölcsőből kilépő kis gyermeket is eredményesen foglalkoztatni akarja. A gyermek lelkületére gyakorolt benyomás mellett mindenesetre figyelemre méltó az ovodások munkája. Itt kezdünk tulajdonképeni munkánkba. Egy kis előszoba van telve játékokkal, kemény papírból,

pálczikákból, szalmából. A fogalom-alkotásnak, illetve az alkotott fogalom fejlesztésének szinte mechanikus módja. Tudatára ébresztieni a 3-4 éves gyermeket, hogy munkára vagyunk hivatva, hogy van teremtő örök, melynek működni kell: ez a célja az ügyesen összerótt, csinos játéktárgyak készítésének. A még fejletlen értelem tör, bont, ront, majd összetétel, kíváncsi minderre s éppen ez által fejlődik. És hogy mennyire elérik magasztos céljukat a mi szelid lelkű apácáink, fényesen dokumentálja már a kisdeded munkája is.

Az előszobából egy tágasabb terem nyílik. Az elemi iskolások növények rendezgettek össze évi munkásságuk eredményét. Kötés, horgolás, himzés a legkülönbözőbb formákban. Szinte oda képzeljük azt a sok bozontos fejű kis lánykát, a mint hangyszorgalommal illesztgetik egymás mellé a szálat. Sorra kellene vennünk a munkákon diszlo neveket, ámde a szűk keret igazolni fogja eljárásunkat, hogy a legszorgalmasabbakat sem sorolhatjuk fel teljes számban. A sok közül Moszbauer Micsike tűnik ki fáradságot nem ismerő szorgalmával s a felmutatott figyelmes munka sokaságával; Csajághy Margitka pedantériával mulja felül a versenyzőket s meglátszik, hogy öröme, büszkesége a munka, melyről a legnagyobb elismeréssel szólhatunk. *Pohlecz*

15

kraczarért árulunk keskeny és szélesebb sávu torontali vásznat, mely mosásban szintartó, ruhákra, blouzokra, nemkülönbön függönyökre is kitűnően alkalmas. Más igen szép mosók métere 15 kr.

Atlasz szatin remek mintákban és színválasztékban 26 kr.; piquet mosó 26 kr.; a most divatozó brokát zefír 21 kr.; duplaszélű scót kelmék több színben 29 kr.; dudlaszélű tiszta gyapjukelme drapp és szürkében 23 kr.; turista ing szatin vagy köperből 86 kr.; elegáns tavaszi kabát 3 fnt 50 kr. elegáns tavaszi gallér 3 fnt 25 kr.

Áruház a „Kék Csillaghoz“

Minden cikkben ennyire olcsó árak!

Kiszámlázásnál 5% engedély.

Mai lapunk 6 oldal.

lapok, a melyek a románaiakért és a franciákért tinta-tengert irtak ki, szintén magyaroknak vallják magukat.

De a ruthének helyét új lakók foglalták el. A beregmegyei alispán így ír rólok:

A bevándorlók túlnyomó részét galíciai és oroszországi zsidóság söpredéke képezi. Leghatalmasabb fegyverük kétségen kívül a pálinka. A korcsmák száma aránytalanul nagy. Azokban kötetnek az uszorás kölcsön ügyletek, adóvételek s ámbár a korcsmai hitel szabályozva van, a legtöbb szegény földmives a korcsmai hitelből kifolyó magas kamatokkal hatványozott adóssága fejében odahordja keresetének legnagyobb részét. — Második fegyvere a készpénz és áruhitelezés. Mindkettő uszorával és sok esetben a rászédés különféle neveivel van egybekötve. — Harmadik fegyver a megfélemlítés, mely oly nagymérvű, hogy sok helyen a lelkesek, tanítók, községi jegyzők és más intelligens egyének sem tartják tanácsosnak a bevándorolt elemek üzemleivel szemben magukat ellentétbe helyezni. A megfélemlítés leggyakoribb eszközei a gyújtás, mely nagy területen szétszóró fekvésű községekben csak a kiszemelt áldozatot sújtja, a hasznos házi állatok megcsönkítése, a feljelentés, a per és a perben a hamis tanu; de természetesen egyéb bűncselekmények is gyakoriak.

Ki kell e helyen emelnem, hogy Egán Ede miniszteri megbízott nagy feltűnést keltett munkácsi beszédjében a hegyvidéki viszonyokat és a bevándorolt elemek üzemleit minden túlzás nélkül híven ecsetelte.

Igen! Egán Edét küldötte ki a miniszter, hogy azokon a szörnyű állapotokon segítsen, hogy egy csomó magyart megmentsen a hazának. Nos! ez az Egán egy beszédében elítélőleg mert nyilatkozni, a Galiciából és Oroszországból bevándorolt zsidók söpredékének dolgairól. Pereat! Vesszen el! Kimondották rája a chereket, a zsidó átkot. Hogy mer a zsidó ellen szólni, még ha nem becsületes is. Akár két évvel ezelőtt a Dreyfust elítélő francia katonai bíróságra, úgy hullott rá a rágalom, a gyalázás. Kiküldöt-

Emma abrosza s Pohl Margit misemondó ruhája (casula) figyelmes, kitaró munka eredménye. *Lovagi Annuska, Becke Mariska és Turi Annuska* változatos munkákkal gyönyörködtetik a szemlélőt, kinek elismerésére még több szorgalmas társukkal együtt méltán tarthatnak számot.

Szinte nehezen szabadulunk a kis gyermek-kacsók ügyes munkahalmazától, a hol reggeltől napestig talál az ember valamit, a mi újra és újra teszünk s megragadja figyelmünket. Már-már megelégedünk a tökélyt, melyet elér a kis lány a tantárgyak sokfélesége mellett, midőn egy újabb terembe érünk, a hol valósággal remekművekkel találkozunk. Meglepő a női leleményességnek, ügyességnek s nagy türelmet igénylő munkának ilyen sokféle kedves, művészi formában való megnyilatkozása. A polgári leányiskolának növendékei megérdemlik, hogy munkáiról a legnagyobb elismerés hangján szóljunk. A sok szép közül kiválasztani a legszebbet nem kis dolog s mégis el merjük mondani, hogy az elsők között is elől foglalnak helyet *Kapitány Margit* és *Marossy Terike*. Egy-egy kiállítás válnék e szorgalmas leánykák munkáiból. Gyönyörűen himzett asztalterítő, ügyesen diszített kötény, nagy munkára valló fali dísz, selyemvirágos vánsok, remek kivitelű csipkék stb. e két munkacsoportban kiemelkedik a többi közül. Ezek megemlézése után a nevek hosszú sorozatával kellene előállnunk, a kik közül e helyütt *Graffy Erzsébet* asztalterítője, *Eisenbarth Margit*, *Annus és Irma* szebbnél-szebb munkája, *Barát Kornél* szmírnyája, asztalterítője, *Károly Erzsike* finom ízlésre valló gallérija magára vonja a figyelmet. *Kárpáti Mariska* szines terítője, gondosan himzett betétjével a mester szorgalmát dicséri. *Pentz Erzsike* kötényével s egy csinos milóval gyönyörködteti a belépőt, a kinek figyelmét nem kerülheti ki

ték melléje Páris Frigyes, egy dilettáns a kinek az lett volna a hivatása, hogy Egánnak segítsen, ő azonban meg akarta Egánt becseletes munkájában bénítani. Gyanusítottá, befeketítette mindénütt. Ennek, a ki még semmi üdvöset nem tett a magyarság érdekében egyszerre melléje állott az egész zsidó sajtó. Dicsérték. égis emelték, hogy Egánt annál jobban le-sujthassák. Az egyik, a mely magát tekintélyesnek tartja s a melyet Széll Kálmán is feltűnő szívjósággal simogat, egyenesen kimondotta, hogy a becsület és tisztesség kívánja, hogy Egán menjen és Páris maradjon. A miniszter vizsgálót indított. Egán igaznak, Páris alattomosnak találta. És hiszi valaki, hogy az a különben kormányparti sajtó a miniszter szavára becsülettel igazat adott Egánnak? Dehogy! Azt mondják: akkor adunk igazat a mikor akarunk, annak, a kinek akarunk, bennünket a *lelkiismeretünk* igazgat. (Budapesti Napló jun. 21.)

Ilyen az ő lelkiismeretük. Nemzeti ügy, hazafias ügy, a legszentebb munka csak akkor talál náluk kegyelmet, ha érdekeiket nem sérti, ha a zsidóság üzetét nem hátráltatja. Ellenkezőleg letorkolják s akkor már a hatalmuk, hogy sok ideig sikerül nekik.

Nem vagyunk antiszemita, zsidó-üldözők, de bárki beláthatja, hogy ily körülmények között a keresztény és magyar ügy ellen indított hajszák idején kénytelenek vagyunk szót emelni a türehetlenné váló visszaélések ellen.

— **Néppárti gyűlések.** A vadregényes Magyarában a néppárt kibontja zászlaját, a miért is az ó-lublói választókerületnek lelkes, hű néppárti polgárai *Mátyásfalván* 1901. évi június 29-én, szent Péter és Pál apostolok ünnepén, délután 3 órákor *néppárti népgyűlést* fognak tartani a kö-

Fischer Etelka mintaszalagja s éjjeli szekrényre szánt kívánatos terítője e kedves küszöntéssel »Jó éjszaka!«. Csak kötelességet teljesítünk, midőn *Kallnecker Irma* és *Ilona*, továbbá még *Lichtnecker Pirokska*, *Krenitz Mariska*, *Jirovec Ella*, *Fekete Lenke* szebbnél-szebb munkáira is felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét. Minden-minden arra vall, hogy leánykáink gondos, szakértő vezetés mellett minden irányban nyertek oktatást s olyan ismereteket, a melyek az életben állandó tökéletnek kamatoznak.

A szemben nyíló teremben az intézet növendékeinek rajzai és festményei vannak ügyes csoportosítással kiállítva. Belépéskor azonnal meglepi a szemlélőt az a külső és jó ízlés, melyről a kiállított sok szép munka tanúságot tesz s feledtet az ellenetést, mely talán felébredne a szigorú bírálóban, ki a női hivatást tartva szigorúan szem előtt, nem sok értéket tulajdonítana a nőknek a művészet e terén való kallóztatásának, vajmi ritkán érhetvén el a téren számbavehető eredményt. Igaz, hogy a női kézimunka sokkal inkább, — vagyis tulajdonképen csak ez, — van összhangban a nő egyéniségével, s e téren a tökély bizonyos nagyobb fokát is elérhetik, a festés terén a próbálgatás fókán alig haladnak túl, mégis nem szabad kevésre becsülni azt az eredményt, mely a kézimű és nemének ügyes gyakorlatából származik, nevezetesen a külső, a tisztaság s jó ízlés nem kis mérvű fejlesztését, a mi a női festő-gyakorlatoknak egyedül létjogosultságot ad. Ezen eredmény eléréséről kiválóan tanuskodik a *Ferenccz József nőnevelde* tanítványainak kiállítása, mely az ügyes vezetőknél s a kiállító tanítványoknál nem kis dicséretre válik.

Oly sok szép és izléses munka van e teremben ügyes csoportokban összeállítva, hogy

vetkező tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: Zmeskál Zoltán, nagybirtokos, orsz. képviselő. 2. A keresztény államról. Tartja: Kravec Péter plébános. 3. A néppártról. Tartja: Dr. Pirchalla Márton, plébános. 4. A kisiparosok és kisgazdák helyzetéről. Tartja: Jancsek János, asztalosmester. 5. Elnöki zárszó.

Gnédán június hó 30-án, vasárnapon, d. u. 3 órákor lesz *néppárti népgyűlés* a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. Tartja: Zmeskál Zoltán, nagybirtokos, orsz. képviselő. 2. A törvényhozás keresztény szelleméről. Tartja: Kravec Péter, plébános. 3. A néppárt fő programpontjairól. Tartja: Dr. Pirchalla Márton, plébános. 4. A kisiparosok és kisgazdák helyzetéről. Tartja: Zasztó János, molnármester. 5. Elnöki zárszó.

UJDONSÁGOK.

— **Hajza Ugron Gábor ellen.** A képviselő-háznak egyik legfélelmesebb alakja Ugron Gábor, a ki óriási tehetségével, a magyarság rajongó szeretetével, kitűnő szónoki képességeivel mindig rettegett ellenfele a kormány árnyában meghuzódó inkompatibilis lovagoknak. Hozzá hasonló győzelmeiket csak Rakovszky István, a néppárt ezen oszlopos tagja ért még el. Megemlékeztünk róla a minap, hogy mint igyekeztek Rakovszkyt tönkretenni s mint sült el visszafelé a rozsdás fegyver. Most ismét Ugron Gábor ellen fenik a fogaikat. Tavaly zabot hegyeztek ellene, nem sikerült. Most egy kalandor röpirata alapján ki-nevezik muszkavezetőnek. Ugronnak ugyanis neki tetszik a hármass szövetség. Miért muszáj neki tetszeni? Kérte a francziák szövetségét. Ez se baj, ha a haza javára történik. A francziák pénzt ígértek, hogy azon Magyarországon gyárakat építenek. Ha lehet német, angol, belga pénzzel ezt cselekedni, mért ne lehetne ugyanezt francia pénzzel? De hát Ugronra haragszunk s most egyszerre megindították ellene a hajszát. A pesti liberálisoknak nevezett lapok csak úgy öntik a

egyenkénti felsorolásukat e helyen nem adhatjuk, csupán a kiválóbbak megemlézésére kell szorítkoznunk. Ezek között úgy mennyiség, mint minőség tekintetében első helyen áll *Gáucy Elvira* selyem-, fa- és üvegfestményei, melyek kiállított jó ízlése és nem kis kézi ügyessége mellett tesznek tanúságot. A *Mattecz Annuska* által kiállított fehérsejtem diványvankos és a téli tájkép is, úgy a *Bogárdi Irénke* selyem-, majolikafestményei is nyári tájképe a külső és jó ízlés igen kellemes benyomást keltő képviselő. Átfutólag tekintve, még a következő csinos képek és kiállítóik neve ötlött a szemünkbe: *Meszlényi Rózsika* majolika és egyéb festményei, *Bokor Józsa* Krisztus-fej képe (szénrajz), *br. Fidh* Ilona olajfestménye (csendélet), *Braun Róza* (dohány szerviz, majolika) ügyes munkái, *Kallnecker Irma* és *Ilona* aquarelljei stb. S mind, az összes csoportokat általában jellemzi a tiszta ügyes munka s a külső iránti érzék, minek elsajátítása — a mint már mondtunk — a helyes nevelés egyik nem kevésre becsülendő célját képezi.

Szerettük volna hű képét nyújtani a gazdag kézimunka-kiállításnak, részletesen megemlékezni a egyes munka-fajokról; szívesen elidőztünk volna a finom női kezek munkás otthonában, de hát azt a harmonikus színpompában ragyogó sok hasznos kedvességet a maga művészi eredetiségében reprodukálni papíron ugyis a lehetetlenség határos. Vegyen magának kiki fáradságot s gyönyörködjék a mi apácáink szemmel látható munkájában, a mi leányaink remekművében. Tanuljunk tőlük s mondjunk köszönetet a zaj és reklám nélkül fáradozó nővérek mindegyikének s e helyütt főleg *Pongrácia*, *Hiacynta* és *Viola* nővéreknek, a kiknek fáradhatlan munkássága eredményezte a fentebb röviden vázolt becses kézimunka-gyűjteményt.

betűsereget Ugron ellen. Ha szembe állani nem bírnak vele, bepiszkolják hátulról. Ma Ugron, tegnap Egán, tegnapelőtt Rakovszky s így tovább. De csak tovább, Neki az embervadászatnak! Mi így csak azt látjuk bebizonyítva, a mit oly régóta látunk, hogy a tisztességes irányu sajtónak, valamint a tisztességes gondolkodású olvasóközönségnek össze kell fogni és kiebrudalni azt a sajtót, a mely minden ellen tör, a mi keresztény. Sokan nem akarták ezt hinni, most nap-nap után láthatják a bebizonyítást. Ha Ugron választásokra fogadott volna el pénzt, hazafiatalanságot követett volna el, bűnéért mindenki megróná, de csak gyarakra ígértek neki. Hirsch Móríc bárótól azonban milliókat fogadott el Bánffy, hogy az ellenzékét kiírta, hogy becselenséget kövessen el a magyar jog és törvény ellen. Persze az más volt, annak jobb szaga volt, mert abból azoknak a bizonyos most nagy hangon kiabáló újságíróknak is busásan jutott. De majd csak felnyilik a mi szemünk is lassankint.

— **A tanítónők fizetés-javítása.** A városi törvényhatósági bizottság Alaghy Dezső iskolaszéki elnök csinosan kikerekített előterjesztése alapján határozatilag kimondotta, hogy a polgári leányiskola tanítónőinek fizetését rendezni óhajtja és pedig olyképp, hogy a segédtanítónő fizetése az első két évben 1000 kor., a második két évben 1200 kor., a harmadik két évben pedig 1400 kor. legyen 420 korona lakbérrel. A segédtanítónő a hetedik évben minden körülmények között *rendes* tanítónői rangra emelkednék s ekkor az első öt évben a törvényes korpótlékkal együtt 1600, a második öt évben 1800, a harmadikban 2000 kor. fizetést élvezze. A bizottság határozatilag kimondta ugyan, hogy a fizetések rendezését így óhajtja, ámde csak akkor, ha a kultuszminister a többletet államsegélyként kiutalja. A minister azonban leiratilag tudatja a város közönségével, hogy nagyon örül a fizetés rendezésnek, de az államsegélyt semmi körülmények közt sem adja meg. Ez tehát azt jelenti, hogy a leányiskolai tanítónők egyelőre még csak várhatják a fizetés-emelést.

— **Gyászroval.** A következő gyászjelentést kaptuk: özv. Csató Józsefné mint anyja és Csató Imre mint öccse egy a maguk, mint az összes rokonság nevében fájdalmas szívvvel jelentik, hogy a felejtetlen, hön szeretett fiú, testvér és rokon Csató Gyula gyógyszerész életének 47. évében f. hó 21-én délelőtt 8 óraker hosszas szenvedés után elhunyt. Hült tetemei f. hó 23-án d. u. 5 óraker fogtak a moóri róm. kath. temetőben örök nyugalomra tétetni.

— **Tűz a csurgói apácánál.** Károlyi Gyuláné grófnő csurgói birtokán az iskolás leánykák nevelését a galamblelkű apácák gondozására bízta. Csinos lakást rendeztetett be számukra, a mely minden szükségességgel el van látva, hogy áldásos működésüket annál nagyobb eredménnyel véghezvessék. Ennek az üdvös működésnek majdnem teljesen végét szakította az a tüzvész, a mely csütörtökön délután az apácák házában egy részét elhamvasztotta. Leégett az egész istálló, a padlásán levő nagymennyiségű szén, a mellette levő mosókonyha s ha a tűzfal közbe nincs, az egész épület elpusztul. Így is le kellett bontani a főépület tetőzetének egy részét, mert a gerendák az óriási hősegtől lassan perzselődni kezdetek. A veszedelmet legvalószínűbben a kocsis gondatlansága, vagy boszúja idézte elő. Ő ugyan a csendőrök-előtt is azt vallotta, hogy kívülről egy vándorló gyújtotta fel az istállót, de mivel a tűz nem onnan, hanem az istálló ellenkező oldaláról kezdődött, így mentegetőzése haszontalan maradt. Nemrégiben felmondták neki a szolgálatot, a mi nagyon keserítette s így gyanus, hogy

nem ekként akart-e a szegény apácák boszút állani. A tűz kiütése előtt bezárta az istálló ajtaját és csak a ló nyugtalan nyerítése figyelmeztette az otlakókat a veszedelemre. Egy másik kárak a jó apácáknak szép lovukban esett, a mely semmiféle noátásnak, sőt erőszaknak sem engedve, nem akarta az istállót elhagyni. Csak mikor már súlyos égési sebeket szenvedett akkor vánszorgott ki a már-már rászakadó tető alól. A kár biztosítás utján megtérül.

Vigyázz a fegyverre! Könnyen végzetessé válható szerencsétlenség történt a lovaslaktanyával szemben levő Schönheim-féle vendéglő kertjében. Ugy 5—6 óra tájban a vendéglős fia Schönheim Lajos orvostanhallgató a kertben töltötte az időt, midőn kebelbarátja, Budapest lakótársa Kárnik József orvostanhallgató meglátogatta. A kertben beszélgetés közben Kárnik forgatni kezdte a kezei közébe akadt flaubert s nem tudván, hogy töltve van, a billentyűhöz nyult, a mit a következő pillanatban éles sikoly követett. A 6 milliméteres lövedék Schönheim felső lábszárában furdótt s daczára, hogy dr. Lauschmann Gyula kórházi osztályorvos azonnal a helyszínén termett, a lövedéket a husból eltávolítani nem lehetett. Aggodalomra azonban nincs ok, mert a lövedék egy-két nap mulva könnyű szerrel kivethető lesz.

— **Sakk.** F. hó 21-én este az „Otthon” kávéházban levő „Székesfehérvári sakk-körben” pompásan sikerült estély folyt le. Ugyanis a sakkör vendégül látta dr. Exner Kornél pénzügyminiszeri titkár, ki Exner Győzővel együtt simultán játékot rendezett a jelentkezett 15 játzóval szemben. Ez az egyidejű (simultán) játszma annál érdekesebb volt, mert a két híres játékos felváltva, tanácskozás nélkül játszott. Az eredmény tekintettel e játék nehéz módjára, igen jó volt, a mennyiben 12 játékost levertek dr. Frisch Adolf döntetlen ért el, dr. Huszár Adolf és Berényi István pedig megnyerték pártjukat.

— **A „Magyar Szó” felszámolásban.** Ezelőtt másfél évvel indult meg br. Bánffy Dezső leib-zurnálja, a budapesti „Magyar Szó”. Azóta sok galibát csinált kirohanásaival s durva támadásaival, míg eljutott oda, hogy beadja a kulcsot. A kereskedelmi minister hivatalos közlönye, a „Központi Értesítő” legújabb számában közli a cégbejegyzések között, hogy a „Magyar Szó” kiadó részvénytársaság *felszámolásba* jutott s felszámolókul dr. Pályi Ede és Révész J. nyerveztettek be. — Ugy látszik, hogy a maszlagot nem volt hajlandó a józan magyar közönség bevenni s a lap csak addig él, amíg abból a bizonyos 200,000 frtból tart. A felszámolás pedig azt jelenti, hogy már üres a kassza. — Ez az egykor híres Bánffy-kassza második s most már valószínűleg halálos kiürülése.

— **Érettségi.** A felső kereskedelmi iskolában az érettségi vizsgálatok a tegnapi nap folyamán befejezést nyertek s általános érdeklődés mellett tegnap este lön kihirdetve a várva-várt eredmény, mely szerint *jolesen érettek:* Erdi Aladár, Horváth József, Langmár József, Steiner Sándor, Strauber Lajos; *jól érettek:* Glancz József, Havranek Géza, Keller Ödön, Török Sándor, Vértess Jenő; *érettek:* Alapi Ferencz, Beuer Lajos, Hirsch Ernő, Kubik Lajos, Láber Artur, Lutoi Sándor, Molnár Ernő és Szabó Bakos József. A 25 tanuló közül két hónapra hat, egy évre egy utasított rissza. — A felső kereskedelmi női tanfolyamán is befejezést nyertek már az évrő vizsgálatok s a mint halljuk kedvező eredményel, mely örömtől sugárzó arcok előtt holnap délelőtt kerül nyilvánosságra.

— **Beírások a felső kereskedelmi iskolába.** A székesfehérvári felső kereskedelmi iskolában a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi magyar kir. miniszternek 1901. május hó 9-én kelt 29217. számú magas rendelete folytán a tanulók felvétele és beírása június hó 30-án, július hó 1., 2. és 3-án eszközöltetik és ugyanakkor fizetendő a felvételi, illetve a beíratási díj is, melynek lefizetése ellenében a tanulók beírású igazolványt kapnak. Az osztályfőnöknek való jelentkezés, valamint a beíratkozás folytatása szeptember 1., 2., és 3-án történik. — *A női keresk. szaktanfolyamra* a legújabb miniszteri rendelet értelmében június hó 30-án továbbá július hó 1., 2. és 3-án tartatnak a beírások. Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál a felső kereskedelmi iskola igazgatósága.

— **Mentő-tanfolyam.** A Budapesti önkéntes mentő-egyesület kiküldötte a helybeli tűzoltó-egyesület emeleti termében f. hó 28-án d. u. 5 órától, 29. és 30-án pedig d. e. 8 órától kezdődő három napos mentő tanfolyamot tart, a melyre a gyártulajdonosok mérnökeiket, vagy mechanikai erővel hajtott gépek tulajdonosai alkalmazottaik legalább egy-két tagját kötelesek elküldeni. Tekintettel arra, hogy a felmerülő balesetek veszélyeinek elhárítására a kiképzett mentő által nyújtandó első segély igen gyakran veszi eljéjét nagyobb és lényegesebb bajnak, az ipari alkalmazottaknak, főleg az építőiparosoknak kiválóan figyelmébe ajánljuk a *díjmentes* tanfolyamot.

— **Rajzkiállítás.** A helybeli kath. főgimnázium tanulóinak ezen évi rajzmunkálatáiból Pihlilipp István, az intézet rajztanára, kiállítás rendez, melynek megtekintésére az érdeklődő szöloket s a tanügyi barátait tisztelettel meghívja a tanintézet igazgatósága. — Az iskolapüület II. emeleti rajztermében rendezett kiállítás nyitva lesz f. hó 23. és 24-én (vasárnap és hétfőn) d. e. 10 órától d. u. 1-ig.

— **A tornavizsgálatot az állami főreáliskolában** június 25-én (kedden) d. u. 5 óraker tartjuk. Jelen lesz a m. kir. honvéd-zenekar is. Belépő-díj személyenkint 40 fillér. A m. t. közönséget a helyi lapok után tisztelettel meghívja az intézet igazgatósága.

— **A gyermekek védelme.** Plósz Sándor igazságügyminiszer körlevelet intézett az ország összes bíróságaihoz és ügyészségeihez, a bírói és ügyészi karnak a gyermekvédelem terén kifejtendő közreműködésének tárgyában. A rendelet köteleességévé teszi a büntető bíróságnak, hogy mindazon ügyekben, melyekben gyermekek kintzása, elhanyagolása, koldulás vagy erkölcstelen célokra való felhasználása képezi a vád tárgyát, az iratokat az eljárás befejezése után hivatalból tegyék át az illetékes gyámhatóságához még akkor is, ha fölmentő ítélet hozott volna, de a gyermekek szükséges gondozása kéllöng nem látszik biztosítva.

— **A dunaadonyi jumiális** ez évi június 16-án a kedvezőtlen idő dacára is számos és díszes közönséget hozott össze az olvasókör nagytermében, különösen a vidék szépségei voltak nagyobb számban képviselve. A hölgyek névsorát a következőkben közöljük. *Asszonyok:* Apt Ödönné, Bódoi Dánielné, Bognár Lajosné, dr. Elek Ferencné (Sárbogárd), Gauppman Antalné (Sárbogárd), lovag Guttman Lajosné (Ercsi), Huszár Dezsőné, Lipich Zoltáné (Budapest), dr. Mészöly Józsefné, Reich Gáborné, Szomor Mihályné (Dunavecse), Veltner Károlyné, Vértessy Venczelné (Nagy-Perkáta), Vinternicz Dezsőné. *Leányok:* Blaskovich Olga és Bella (Budapest), Bóday Irma, Dimák Irma, Gauppman Mariska (Sárbogárd), Guttman Gizella és Venni (Ercsi), Hirschfeld Ceza (Bonyhád), Nagy Veronka (Budapest), Paczuna Margitka (R. Almás), Szomor Rózsika (Dunavecse), Vértessy Gizella, Margit, Emma és Milike (Nagy-Perkáta), Veszely Aranka és Ilonka. Felülírtettek: Ács Károly 20 kor., Geszthy Rezső 10 kor., lovag Guttman Lajos 4

4
kor., Farkas Gyula, Gruberman József, dr. Rektoritz Lajos, Vajda Ignác 2—2 kor., Apt Ödön, Bognár Lajos, Huszár Dezső, Szomor Mihályné, Vinternicz Dezső 1—1 kor. Jegyüket megváltották: Csermák Hugó, Negro Gusztáv 5—5 kor., Baranyay Jenő, Faragó Anialné, dr. Kálmán Mihály, dr. Lányi Géza, Magjerek Antal, Szendy Ferenc 2 2 kor.

— **Cselédmenhely.** Dr. Major Ferenc, orsz. képviselő innen-onnan 10 évvel ezelőtt főorvosi minőségében indítványozta, majd gyakran sürgette a hatósági cselédhelyező intézetet s ezzel kapcsolatban egy cselédmenhely létesítését. Az indítvány egy szűkebb körű bizottság tárgyalására várt, mely végre valahára tett is javaslatot még pedig olyat, hogy abból e században alig lesz valami. A bizottság ugyanis a cselédmenhelyt az új aggintézzel kapcsolatban óhajtja felállítani s ugyanott lenne vagyis a régi megyei közkórház épületében a hatósági cselédhelyező intézet is. Az írásbeli teendőket az aggintézeti gongnok teljesítendő, a ki a városi kórház beszüntetésével tetemes munkától szabadult meg. Hát ez a javaslat mindennek jó, csak annak nem, a minnek kellene lenni. Hogy lehet még csak gondolni is, hogy egy ilyen intézetet a város szélére helyezzenek? A óvárosi tanács kétségbe méltányolta a javaslatot s a határozati intézettel schogy sem tudott megbarátkozni. Már jó volna egyszer egészen komolyan venni ezt a kérdést, mely most már annyira égetővé vált.

— **A beszálló vendégek nyilvántartása.** Az idegen-forgalom nyilvántartásának kellő ellenőrzése szükségessé teszi, hogy a szállodákban és más hasonló helyiségekbe a beszálló vendégekről jegyzék vezetessék. A bejelentési kötelezettség, de másrészt a jól felgött rendészeti szempont is szükségessé teszi, hogy a városunkban megforduló idegenek a lehetőség szerint jegyzékbe vetessenek s szükség esetén a rendőrségnek a nyomozások során segítségüközül szolgáljanak. A rendőrbjelentési szabályrendelet ezt világosan előírja s e téren — mint egyebekben is — a mulasztás a rendőrbjelentési hivatal terhel. Most Reé István főkapitány szigoruan utasítja a szállodásokat, fogadó, iparos-szálló tulajdonosokat, hogy a beszálló idegenekről szabályszerű vendégkönyvet vezessen s ennek ellenőrzésével a rendőrbiztosokat bizta meg. Rendőrségünk ezen intézkedésével ismét előbbre ment s akarjuk hinni, hogy fog rendelkezni azzal az erélyvel, mely ezen munka ellenőrzésénél kívánatos és szükséges.

— **Vasuti tüztávlat.** A mozdonyzikkák által előidézhető tüzesetek meggátlása végett felhívja a rendőrség mindazokat, kiknek a vasutvonalak mellett gabna földjeik vannak, hogy az aratás beálltával a gabna keresztek a saját érdekükben is a pályatesttől 95 méter távolságra, vagyis tüztávlaton kívül állítsák fel, továbbá az esetleges tarló-tűz terjedésének meggátlása végett 95 méter távolságnál barázdát hússanak annál is inkább, mert ha ez irányban valakit mulasztás terhel, az esetleges tűzkar nem fog részére megteríteni. Ellenben azon tulajdonosok, kik terület szike miatt a 95 méter távolságot betartani nem tudják, azok takarmányaik azonnali behordására kötelezetteknek.

— **Ekekvaló-egyesület.** A székesfejvári és megyei kiskereskedők követelések behajtó egyesülete tegnap tartotta alakuló gyűlését s f. évi július hó 15-én megkezdí működését. Az egyesület elvállal mindennemű követelések behajtását úgy tagjai, mint nem tagok részéről is. Bővebb felvilágosítás beszerezhető az egyesületi jegyzőnél a hivatalos órák alatt, u. m. szerdán, pénteken és vasárnap 8 9 óráig.

— **Harcz a Rózsás kertben.** Megirtuk annak idején, hogy vasárnap a Rózsás-kertben néhány uhánus és honvéd hajba kapott s egy uhánus sebesülten hagyta el a színteret. Erdeklődéssel kísértük az ügy fejleményét s a megejtett vizsgálat során kiderült, hogy a jelzett helyen csak egy uhánus volt, a kinek tánczosnőjét honvédek megirigyelték, sőt el is akarták venni. Természetes, hogy az önértetes uhánus büszkesége csorbát szenvedett, a melynek kiközösölése hogy nem az ő javára dől el, az a honvédek nem csekély létszámának köszönhető. Az igaz-

ságnak tartozunk a tényállás helyes ismertetésével s midőn ezt konstatáljuk, örömmel kell megemlítenünk, hogy a multban még nem épen szelíd tekintetű uhánusok ma már valóságos reguláris katonák, a kik a többi fejevernembeli bajtársaikkal, de a közönséggel szemben is mint fejelemezt, katonailag nevelt emberek vívják ki a megerdemelt císmérest. Ez mindenestre Lyro e-redesnek s a derék, hazafias tisztikarnak nem kis érdeme.

— **A mi legényeink.** Köszegi János Csutora-utca 18. sz. alatti lakos panaszfeljelentése szerint gyanutlanul üldögélt f. hó 16-án Wesz József Csutora-utcai boltjában, a hová csakhamar bent utáná Szép János utcabeli ismerőse s háromszor arczul vágta úgy, hogy beletántorodott. Ő szó nélkül türté mindezeket, daczára, hogy a támadás okát egyáltalán nem tudja. Furcsa?

— **Cseresnyevásár.** Cseresnyeszüretől még alig beszélhetünk, mert az előbbi évekhez képest az árak nagyon magas fokon állanak, és itt van már a vásár, mely ha egyébről nem, cseresnyéjéről elég híres. Ugy a kereslet, mint a kínálat is, bár az előjelekből ítélve e vásár népesnek ígérkezik, nincs okunk reményleni a vásár élénk lefolyását. A földművesnek pénze nincs, a mi volna is, felemészti a küszöbön levő aratás; bevásárlásaikat már megtették; a kinek igavonó jószágra volt szüksége, már kelő időben beszerezte s így a faragott fa-szerszámokon kívül egyéb árucikk kelendőségnek nem igen örvend. A vásár legnagyobb súlyllyal a rendőrségre nehezedik. Már az elmúlt éjjel sem nyújthatott nekik nyugalmat, a város közbitonsága képezte főgondjukat. Eddig vásári alak, zsebmetsző, tolvaj nem mutatta magát.

— **A szabólegény szökése.** Jäger Béla szabósegéd néhány hónap óta tartózkodik városunkban s üzletekbe dolgozott, a hol mint ügyes, jó munkás volt ismeretes. Már-már daczára, hogy mint állításkötelcs az idei sorozást elbliccelte, családi tüzhely alapításán törte a fejt s akadt volna is egy hajdon, ki örömmel osztotta volna meg vele a családi gondokat. Hogy terve sikerüljön, legalább látszólag, elhagyta kvártélyos helyét s külön szobát bérelt. Ugy, a hogy berendezte s mert iparigazolványt is akart váltani, felfogadta Gregovits János és Király Mihály segédekét állandó munkára, sőt Gregovitstól az engedélyezés díjak kiegészítésére néhány koronát is kért. Amde beittott az uborka-szezon, na meg talán a katona-ügy is bántotta a lelkiismeretét s így jónak látta bucsu nélkül kerekét oldani. A rendőrség keresi.

— **A tigris karmai közt.** Sain Baret anami teaultvényes következő rettenetes kalandját közli egy londoni folyóiratban: Egy este egy szomszéd ültvényes verandáján ittuk a whiskeyt, a mikor Jack Williamson barátom a következőket beszélte:

Tegnap este kalandom volt. Örömet este tíz óra felé egy tigris erről a verandáról elhurocolta. Az áldozat segélykiáltásaira fölébredt egy sereg kuli és üldözöbe vette a rablót, mely erre zsákmányát elbocsájtotta. A szegény fiu még élt, de borzasztóan el volt látva és ma reggel meghalt.

Mínthogy sejttem, hogy ez a tigris, mely nyilvánvalólag »emberevő« volt, ismét eljön, hogy prédát szerezzen, megkérdeztem Jackot, hogy miféle fegyverei vannak? Ő kihozott egy csomó fegyvert, elosztottuk és esti tíz óra után lesbe álltunk. Félitzenkettőig vártunk, semmisse mozdult. Fegyveremet a falhoz támasztottam. Hirtelen örült fájdalmat éreztem; csuklóm a tigris állkapcsai közt volt. Nagy fogai a huson át egész a csontig hatoltak. Hasztalan lett volna minden ellentállás, a bestia huzott magával és kénytelen voltam velemenni. Segélykiáltásaimra barátaim, kik a nádszékeken elaludtak, fölugáltak, befutottak a házba és az ajtó bezárták.

En ezalatt kénytelen-kelletlen mentem az »emberevővel«, mider: lépés halálos fájdalomka: okozott. Vagy ötven yard után egy kiszáradt patakhoz értünk és beláttam, hogy végem van, ha a szörnyeteg magával a mélységbe vihet. Mégegyszer kiáltottam, mire Radcliffe barátom, puskáján föltűzött szuronnyal segítségemre ott termett. Minden erőmet összeszedtem, hogy a

tigris tovább ne vonsszolhasson, mire a tigris hátsó lábaira állt és első lábait vállaimra tette.

Mindez csak egypár perc müve volt, de nekem ugy tetszett, mintha órákig, évekig tartott volna. Minden erőmet meg kellett feszítenem, hogy a nehéz állat nyomásának ellentálljak. Ekkor egy villanás, hangos dörej és a tigris hátra-hanyatlott. »Fuss, ha életed kedves« kiáltotta Radcliffe. De a fájdalom és vérveszteség ugy ki-merített, hogy ö percekkel előbb ért a házhoz, mint én. A tigris, a mikor magához tért, utánam futott és a verenda lépcsőjén utólért, rám vetette magát és mindaketten a földre estünk, de a tigrisnek szerencsémre már akkor vége volt...

Hónapokig voltam beteg, mig fölépültem. Sohasem fogom ezt a találkozásomat a tigrissel elfelejteni.

— **Elcsipott mindenek.** A vasuti állomáson elkövetett lopás tárgyában széleskörű nyomozást indított meg a rendőrség s bár ez ügyre vonatkozólag a nyomozás semmi pozitív adatot nem nyújtott, némileg azonban mégis eredményre vezetett. A rendőrség ugyanis a napokban több gyanus alakot letartóztatott, köztük Enyedi Jánost is, a ki a kihallgatás során öszinte vallomást tett s beismerte, hogy Budapesten Altmann Jakob sütőmesternél volt alkalmazva mindenesi minőségben s mint ilyen gazdájától 20 kor. 4 fillért ellopott és megszökött. A budapesti rendőrség a dolgról értesítettvén, Enyedi átadatott a kir. járásbírósnak.

Anyakönyvi statisztika

1901. évi június hó 15-től június hó 22-ig.

I. Születés.

Született: Törvényes fiu 9, törvényes leány 11, törvénytelen fiu 0, törvénytelen leány 0, halvaszületett törvényes fiu 0, törvényes leány 0. Összesen: 20.

II. Halálozás.

Elhalt: 4 fi, 3 nő. Ezekből 5 éven aluli 1 törvényes fiu, 0 törvényes leány, 0 törvénytelen fiu, 0 törvénytelen leány; 5 éven feüli 3 fi, 3 nő. Összesen: 7. E szerint a születés a halálozás 13-mal multa feüli.

Elhaltak: Nyikos Terézia, napszámosnő, róm. kath., hajdon, 50 éves, szivhüdes, Szent-György közkórház. — Kovács Gyula, kölcsönös népsegélyző egyleti pénztárnok, róm. kath., nőlen, 20 éves, gümös agyhártyalob, Apáca-utca 27. sz. — özv. Tréger Józsefné, szül. Mayer Anna, városi aggintézeti gondozott, róm. kath., 87 éves, végegyengülés, városi aggintézet. — Ripka Ferenc, kőmives-segéd, róm. kath., 24 éves, nőlen, tüdővész, Sár-utca 5. sz. — Majoros István, Nagy Julianna férje, kir. posta- és táviró főtiszt, róm. kath., 52 éves, véres agyguta, Kert-utca 31. sz. — Kocsis Istvánné, szül. Virágh Anna, földmívelési napszámos neje, róm. kath., 34 éves, hideg tályog folytán beállott kimerülés, Szent-György közkórház. — Kö József, róm. kath., 5 éves, tüdőgümőkör, Olaj-utca 22. sz.

III. Házasságkötés.

A fent jelzett idő alatt 2 volt.

IV. Kihirdetés.

Herceg Móric, kereskedő, Turkeve és Eckstein Lotti, ugyanott. — Stricher József, magán-tisztviselő, Budapest és Steiner Kamilla, Székesfejvár. — Somogyi József, kazánkovács, Székesfejvár és Lengyel Katalin, Szabad-Battyány.

Árverés.

Huszár Károly kanonok, székesfejvári lakos végrehajtási tömegéhez tartozó lábas jószágok u. m. lovak, tehének, sertések és gazdasági felszerelések

folyó hó 24-én

délelött 9 óraker Salétrom-utca 18. sz. alatti házban nyilvános birói árverésen elfognak adatni.

Alapított 1865.

Ifj. SCHAUMANN JÓZSEF

ARANYOZÓ, MÁRVANYOZÓ, TEMPLONDISZÍTÓ,
TÜKÖR, KÉPKERET RAKTARA
SZÉKESFEHÉRVÁROTT,
Barátok új épületében.

Elvállal mindennemű aranyozást és díszítést.
ugymint: Templomok, Salonok, Kávéházak, Dísz-
termek Aranyozását festőnét és Plasztikai Díszítését.

I. rendű

KOKSZOT

ajánlok jutányos áron bármely
állomásra.

WEISZ JÓZSEF

a tatai szénbányák képviselője.

SZÉKESFEHÉRVÁR,
Lakatos-utca 2. szám alatt.

Brenner Etelka
(Budapest, III. ker. Vörösváry-utca 26. sz.)
gazdaasszonyi vagy házvezetőnői állást bár-
mely órán elfogad.

BERVEILER JÁNOS

KATONAI ÉS POLGÁRI SZABÓ
Székesfejérvár, Kigyó-utca 1. sz.
Üzlethelyiség a színházzal szemben.

Készít:
papi reverendákat, címádát, papi öltönyöket.

Czégemet a főtiszt. papság szives figyelmébe ajánlom. — Több elismerő levél birtokában, biztosíthatom megrendelőmet, hogy gyors, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás által a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

WEISER J. C. gazdasági gépgyára NAGY-KANIZSÁN.

Ajánlja: egytetemes egyes és kétfazu acél-ekéit legkiválóbb anyagból és legjobb kivitelben, az egytetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmívelő eszközöket.

ZALA-DRILL

sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas Magyarország legjobb sorvető-gépeit, szabad kiváltható kapacitásokkal. Homokos talajhoz a „ZALA-DRILL” különösen e célra készített és kitűnőnek bizonyult vetőszarukkal lesz ellátva. „Perfecta” merítő korongos sorvető-gépeit leszállított áron. „Planet” rdz. egykerekes kézi kapát és töltőgetőt **24 korona árban**

„Hollingsworth” lógereblyéit legzsilárdabb kivitelben. Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Főképviselet és raktár Fejér-, Veszprém- és Komárom-megyékre:

ROTH SANDOR

vaskereskedő
Székesfehérvár, (Gebhardt-ház).
Ugyanitt kaphatók szabadalmazott
ruha-mángorlók.

SZÁMMER IMRE

KÖNYVNYOMDÁJA SZÉKESFEHÉRVÁR.

o o o o o ELVÁLLAL MINDENNEMŰ
o o o o o KÖNYVNYOMTATÓ ÉS KÖNYVKÖTŐ
o o o o o MUNKÁK KÉSZÍTÉSÉT IZLÉSES
o o o o o KIÁLLÍTÁSSAL, JUTÁNYOS ÁRON.

o o o o o AJÁNlja DÚSAN FELSZERELT o o o o o
o o o o o RAKTÁRAT o o o o o
o o o o o IRODAI, FOGALMAZÓ, LEVÉL o o o o o
o o o o o ÉS CSOMAGOLÓ PAPIROKBAN. o o o o o

o o o o o KÉSZLETLEN TART MINDENNEMŰ
o o o o o NYOMTATVÁNYT ÜGYVÉDEK,
o o o o o SZOLGABIRÓSÁGOK, KÖZSÉGEK,
o o o o o EGYHAZAK STB. RÉSZÉRE.

BASTYA-UTCZA 9. SZ. || || || TELEFON 99.

Egyházi és egyleti zászlók.

Kitüntetve:
Szeged 1876. — Székesfejérvár 1879. — Dees 1879. Budapest 1895. és 1896.

Magyarország legrégebbi egyházi szerek és zászlók gyára

OBERBAUER ALAJOS utóda

József főherczeg és K. otild főherczegasszony
ó császári és királyi fenségeinek udvari szállítója
BUDAPEST, Váci-utca 15-ik szám.
Alapított 1863-ik évben.

Elismert, megbízhatóság, pontos és szolid kiszolgálás.

Ajánlom dűsan felszerelt
egyházak és kápolnák berendezéséhez szükséges tárgyaimat
a legjutányosabb áron, a lehető legszebb kivitelben, nevezetesen:

MISERUHÁKAT,

pluviale, dalmatika és ornátusokat.
Egyházi és társulati lobogókat.
Tűzoltó, iskolásgyermek, Mária-társulati, ipartársulati, dalgyleti és temetkezési egyleti zászlókat.
Szent szobrokat, csillárokat, ciboriumokat és kelyheket.
Fali- és oltár-gyertyatartókat és oltárlámpákat.
Monstranciákat, stáció-képeket,
oltárokat, úrkoporsókat stb.
Régi ruhák javítását, valamint kelyhek, ciborium, monstrancia, oltárlámpák és oltár-gyertyatartók megezüstözését vagy meg-aranyozását elvállalom és olcsón készítem el.
Nagy választék arany-, ezüst- és selyem-hímzésekben, valamint hímzett egyházi ruhákban.
Képes árjegyzéket és költségvetést
kivánatra bérmentve küldök.

Műhímezés.

Egyházi ruhák és fehérneműk.

Első cs. és kir. osztrák-magyar kizárólag szab.

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120.
(saját házában)
Aranyérmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intézőségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építő-mesterek; ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítója. E homlokzat-festékek, melyek mézben földolagban száraz állapotban, poralakban és 40 különböző mintában különként 15 krtól fölfele szállítatnak és a mi a festék szintiztaságát illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintabárta, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

VÉGH GYULA

szobafestő, mázoló
Kossuth-utca 15. (György-ház.)

Elfogad:
Czim-, szoba-, kép-, templom- és oltárfestés, valamint mázolás és krétarajz munkát.

!!! Legujabb secossió minták dús !!!
valasztékban.

Éremmel kitüntetve!

SIMON LAJOS

asztalos és kárpitos
butorraktára
SZÉKESFEJÉRVÁROTT,
Kossuth-utca 11. sz. m.

Ajánja saját készítményű asztalos és kárpitos butormunkákkal dúsán berendezett üzletét, hol mindennemű asztalos és kárpitos munkák gyorsan és pontosan elkészíttetnek, jutányos áron.

Első magyar varrógép és kerékpár-gyár részvény-társaság. Budapest.

Ajánlják hazai gyártmányu **Adria**, **karika-hajós Singer**, **Wheeler Wilson**, **Howe** stb.-féle saját készítményű **varrógépeiket és kerékpárait** a legutányosabb árak mellett. — Nagy iaktár minden néven nevezendő varrógép és kerékpár alkatrészekben. — Ajánlják továbbá teljesen berendezett javító műhelyüket, hol mindennemű varrógép és kerékpár javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vezetőkapcsolat **Márkus Simon özvegye és fia** czégnél, Székesfejérvárott, Nádor- és Rózsa-utca sarkán a csizterczikák templomával szemben.

Többször kitüntetve!

Asztalos szakmába
vágó megrend. lést
elfogad

NAGY JÓZSEF

SZÉCHENYI-UTCZA 24. SZ.

Készen kapható: Nyaraló vagy gyermek-szobába, esetleg előszobában alkalmazható fehér fényezett szekrények s 16 személyre ebédülő s egyéb butorok.

Csász. és kir. udvari szállító

ROSENTHAL H.

a Koronás arany-éremkereszt tulajdonosa, a Ferencz József rend lovagja.
Katonai és egyenruházati felszerelések intézete.

Fiókkulcs: **SZÉKESFEJÉRVÁR, KOSSUTH-UTCZA 18. SZ.**

Ajánl: **papi, rend- és világi ruhákat**, u. m. havelokok, felöltők, papi kabátok, egész öltönyök stb. **Szertartási ruhák**, santonok, címádák, reverendák, talárok stb. szigoruan egyházi előírás szerint.

Birretumok, kollárék, házi és utisapkák, kapuciumok, cingulusok.

Valamennyi készítmény tartós és díszes kivitelben.

Nélküldözhetlen és felülmulhatlan hatása elmaradhatlan.
Világcikkek, kivitel minden országba.
CHIEF-OFFICE 48. BRIXTON-ROAD. LONDON S. W.

A legmegbízhatóbb, legjobb az egész világon birne es és legkeresettebb háziszerk a

Thierry A.-féle balzsamok

felülmulhatlan minden mell, tüdő, máj, gyomor és minden belső betegségben. Külöleg leghatasosabb **sebgyógyítószerek.**

Valódi csakis a minden államban regisztrált zöldszínű **apózoa védjeggyel** és záró-kuppal belesajtol: **Allein** szót czimmel. Kimutatható évi gyártás 6 millió palack. — Postán küldve 12 kicsiny vagy 6 kettős palack **4 korona**. — Egy próba palack prospectussal és a világ minden országában lévő raktárak jegyzékével együtt **1 korona 20 állér**. — Székküldés csakis az összeg előleges beküldése mellett történik.

Thierry A. centifolia kenőcse

(neve csodabalzsam) eddig el nem ért összehuzó erővel és gyógyhatással! A műtéteket legtöbbnyire fölöslegessé teszi. Ezzel a kenőccsel egy már 14 éves gyógyíthatatlannak tartott csontszű, sőt leg-ujabban egy 22 éves súlyos rákszerű bajt gyógyítottak meg! Hatása antyseptikus és gyors enyhülést, leültést és teljes gyógyulást hoz mindennemű gyuladásoknál és sebeknél. Puhítólag és eloszlatólag hat és eltávolít biztosan bármínemű akármilyen mélyen behatolt idegen testet. **Egy tégely** bérmentesen **1 kor. 80 fillér** csakis az összeg előleges beküldése mellett. Nagyobb megrendeléseknél olcsóbb.

Kimutatható évi gyártás 100.000 tégely. Mindkét szerről egész levéltára áll betekintésre a világ minden országából beérkezett eredeti bizonyítványokon. — Kerüljük az utánzatokat és ügyeljünk a minden tégelyen beégetett czégre: **Apotheka zum Schutz engel des A. Thierry**. Ahol raktár nincs, ne hagyjuk magunkat hamisítványok vagy állítólag hasonló értékű készítmények vételére rábeszélési, hanem, **rendeljük közvetlen és czimezzük azt:**

Apotheker A. THIERRY'S FABRIK IN PREGRADA bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Az oszt. cs. és kir. áll. hivatalnokok szövé. szállítója. Contractor of the War-Office and the Admiralty London.
Kapható: **Török József** gyógyszerárában Budapesten, Király-utca 12.

TROPON tápláló és erősítő szer, a leg-
jobb és legolcsóbb fehérnye-
készítmény, kapható a következő alakokban:

TROPON por-alakban, a hus legtáplá-
lőbb része, tiszta fehérnye,
ételekhez keverve tápláló erejüket sokszorosan
fokozza.

VAS-TROPON egyesíti magá-
ban a vas vér-
képző és a fehérnye izomerősítő hatását. A **vér-
szegénység, sáppadság, ideggyengeség** legjobb
orvosszere.

TROPON-CACAO a legtáp-
lálóbb
reggeli ital, tiszerte táplálóbb, mint a közön-
séges cacao, melynek legfinomabb fajtájával
készül.

**TROPON-GYERMEK-
TAP-LISZT** a legtartalmasabb és
legmegbízhatóbb gyer-
mektáplálék. Egyedüli igazi pótszere az anya-
teljnek. Nagy Tropon (fehérnye) tartalma követ-
keztében tápláló ereje nagyobb, mint minden
más tápliszte.

Betegok, adólok, egészségesek legjobb táp-
láléka: a **Tropon**. Mindenkinek hasznára válik
mert rendkívül tápláló és legkönnyebben emész-
tethető. A hus legtáplálóbb részét: **fehérnyéjét** tar-
talmazza minden emészthetetlen résztől megtisz-
títva. Ételekhez keverve tápláló erejüket sokszo-
rosan fokozza. A leggyöngébb gyomor is elbirja
a **Tropon**, melytől hamarosan megnövekedik az
ember testi ereje és munkaképessége, fokozódik
az életkedve és szellemi munkabírása. **Tropon**
kapható minden gyógyszerárban.

Nyomatott Számmer Imre könyvnyomdai intézetében, Székesfejérvárott.